

# CSILLÁR RÁDIO ÁLLÓLÁMPA

s az összes villamossági cikkek legnagyobb választékban részletre is legolcsóbban

## DEUTSCH ALBERTnél

Szeged legnagyobb rádió, csillár és villamossági szaküzletében

szerezhető be

Kárász ucca 7.

Telefon 18—71

## AZ 1934. ÉV HALOTTAI

(I.) Mikor esztendő végén átfut a krónikás a listán, megdöbbenve tapasztalja, hogy minden aratók között a halál végzi a legeredményesebb munkáját. A variációi egyenesen megdöbbentőek, hogy honnan veszi hozzá azt a nagy fantáziát, a sokoldalúságot? Eljutván egyszer a magasabb életkorba, az embernek több ismerőse van a temetőben, mint az életben. Aki közel állt valamikor a szívéhez, az mind elment, egész nap nem volna elég rá, hogy mindjét sorbalátogassa, annyian vannak s feleletet nem adnak a sóhajra, amely kijár nekik a fejfa megcirógatásával. Az ideát maradt rész már második garnitúrája lesz a lelki életet élőknek, alkalmazkodni nem tud új emberekhez, mint alkalmazkodott azokhoz, akikkel együtt hallgatta a pacsirta dalát, — amellet riadtan tekint a bizonytalanba, hogy ki lesz a soros, hányan vannak még a féltettekből, az egészen közelállók közül, mikor marad ezek és ezek tömkelegében is egyedül?

Az 1934-es esztendő nevezetesebb halottairól szól ez a beszámoló s régi szokásunkhoz híven felemlítünk itt társadalmi osztályozások nélkül olyanokat is, akik után nem bocsátottak ki pártit, sem egyet, sem többet, azért valamilyen tekintetben mégis hozzátartoztak a város arculatához és részesei a kortörténetnek. Ezt a kifejezést találjuk a legalkalmasabbnak, hiszen amit írunk, az sokban valósággal kortörténet.

### JANUÁR

elsejének első halottja Brauswetter Mária, élt 77 évet. A város közismert vénkisasszonya, egykori Brauswetter Jánosnak, a világhírű órásmesternek a lánya. Hogy mit jelentett valamikor iparban, kereskedelem, társadalmi téren ez a név, azt a mai generáció nem tudja, lévén a mai generációnak semmi érdeklődése az elmúlt dolgok után. A világ egészen ellenkező részeitől hozzánk látogatók azonban nem felejtették el. Esetleg megvolnának döbbenve, ha megtudnák, hogy Mari kisasszony foglalkozásaként az anyakönyvben a „házi szegény” kifejezés ordítja mindennél jobban az idők rettentő megváltozását. Jódjárt Bunnford József, a legöregebb szegedi iskolamester, 80 éves korában tér meg végleges pihenőre. Itt találja meg az örök nyugalmat rétháti Kövér Béla, nyugalmazott csanádvarmegyei főszolgabíró, aki a város társadalmából a családján kívül mindössze egy kis baráti kört ismert. Lehet rajta vitatkozni, hogy nem neki volt-e igaza? A művészetet sulyos csapás éri januárban Nyilassy Sándor halálával. Csak a színeknek volt nagy mestere, az élet palettáján nem tanulta meg úgy az árnyalatokat, mint a mindenfő odamesterkedett, ármagukat feltolók, akik a napsugarat is mások örmagukában csenik el. A menekültek listájából kihúzzák Schleisnek János nyugalmazott községi jegyzőt. Özv. Sichermann Józsefné is bevégzi 77 éves korában s nevének az említése mintha visszahozná a négy évtized előtti időket, amikor a híres Sichermann-kávéház elmaradhatatlan tanyája volt a bohémifuságnak. Hol van azóta a bohémiség és ki meri magát ezekben a sorsfordulatos napokban ifjunak érezni? A kuriózum kedvéért írjuk meg, hogy egy Verlain Jenő nevű egynapos halottja is van januárnak. Vajon honnan sodró-

dott ide ez az irodalomtörténeti csengésű név, azaz a viselő családjá? Hoffer Márk örök-eleven érdeklődése, talános kis szakállja is eltűnt a város színei közül, aminthogy ide számítjuk a Hábas Szegő Árpádot, aki idegenben halt meg s a Schulek-féle fogadalmitemplom-tervek átdolgozóját, Foerk Ernőt, akit Szegeden temettek el.

### FEBRUÁR

megismétli azt a tréfát, amit a sors egy hónappal előbb követett el Brauswetter Máriával. Szegeden hal meg özv. Kokits Sándorné Röver Aloisia Henriette 82 éves korában. Valamikor egy torontáli előkelő nagykereskedő feltűnő szép felesége, a régi idők divatjának szoborszerű telt típusa, aztán a teljes elszegényedés után a Brauswetter-család örök vendége. El lehet képzelni, micsoda lemondásba kellett belerögzítenie, ha az ellátó legjobb barátja is háziszegényként végzte. Évek óta csak futólag lehetett látni cvikeres alakját, valósággal nem akart már tudni a világtól. Móra Ferenc teszi mindennél szomorubbá februárt, amelynek napsugara mesemondó gyöngédséggel simogatja körül ezektől és ezektől kísért koporsóját. Gera István törvényszéki jegyző nem várja be a halál érkezését, maga siet elébe. Hirtelen hal meg Weisz Simon gazdálkodó s csendesesen szenderül örök álomba Homor István, a főreáliskola krisztusi lelkű nyugalmazott igazgatója. Különös véletlensége a sorsnak, hogy alig néhány nappal előzi meg Hoffer József ny. községi jegyzőt, aki a fia volt Homor elődjének, Hoffer igazgatónak a főreálban. A bicéző, eleven mozgású embert rendkívül sokan ismerték, hiába lépett Torontálban a közigazgatási pályára, voltaképpen mindig szegedi maradt. Az orvosi kar Klein Mór veszti el, a nemes emberbarátot, szülőanyák nagy seregének bizalmát. Dr. Back Ottó ifjú életének tragikus vége is februárhoz fűződik s ekkor hal meg dr. Végh Endre ny. máv. felügyelő.

### MÁRCIUS

a tavasz hónapja, a reménységé, azért épp úgy elszűrkíti a lelkeket, akárcsak november köde. Szávits Miklós ny. ezredes tér örök pihenőre, minekután az egész élete épp úgy a mozgalmass aktivitásé volt, mind az idegességmentes derű, jókedélyé. Róla jegyzik fel a szájhagyományok, hogy abban az örök évődésben, amelyet az anyósok fogalma köré fonnak a hozzá nem értő tulajdók, az anyósa egész kétségbeesetten káromkodik: Hát meddig tart a te nyugalmad? Senki sem tud téged felingerelni? Amire azt felelte volna Miklós: Még a napam se! Egyébként arról nevezetes, hogy mint a régi 46-os háziezred egyik legkiválóbb tisztje, 1912-ben, amikor már nyugtalankodott Európa s az érthetetlen izgalom annyira erőt vett a világon, hogy a negyvenhatosoknak egész zászlóalja volt Aftovácon, Szávits volt a parancsnokuk s gépfegyverei készen álltak az esetleges szükséges megszólalásra. A világháborúban is, a szerb fronton teljesített ritka értékes szolgálatot s állítólag a szerbek vérdíjat tűztek ki a fejére, amiért a neve szláv hangzása ellenére magyar mert maradni. Temetése is a gk. magyar egyház szertartása szerint történt. Március

halottja volt özv. Beretzk Péterné, a kedves emlékezetben élő református pap felesége, továbbá Barabás János városi kiadó.

### APRILIS

elviszi Buocz Lajos ny. pénzügyi főtanácsost, a korzó derűs lelkű öreg vendégét, aki soha nem sietett, mert ugys egy a vége. Különösen emlékező meghalt az öreg nővére, akivel hosszú sétáikon együtt beszéltek meg a változott világ forgását, mi örömet adhatott még az élet? Nálunk hal meg 80 éves korában Vigh Gyula ny. uradalmi főmérnök s áprilisban fejezi be Török Sándor, a Rokony, fehér asztalok egykori hőse, tréfák szervezője és célpontja, aki annyira sietett mindig élni, hogy az 55 esztendeje legalább is duplán számított Schiffer Antal fűszerkereskedőben a közgyűlés vesztit el legszorgalmasabb, bár legnépesebb tagját. Nem tudjuk, van-e valaki, aki bármikor felszólalni hallotta volna, viszont közgyűlés sem volt, amely nélkülöznie volna jelegzetes, cvikeres alakját. A halotti anyakönyv megemlékezik egy 26 éves Bede Árpád nevű „írórról”. Ugy képzeljük, hogy csak készült a pályára, a nevével még nem találkozunk, csak ezután fejlődött volna ki. Dr. Márer Erzsébet okleveles tanár öl meg hozzáfűzött sok szép reménységet a halálával s 84 éves korában fejezi be az életet Mamusich István „állami méneshirtoki kegydíjas mészáros”, néhai Czimer Károly történetíró, sógora. A szegedről eltávozottak, immár a városból távozottak, között van Skultéty István kuriai bíró.

### MAJUS

legnevezetesebb halottja Wimmer Fülöp, a náratlan életenergiájú, a tiz-husz sokkal fiatalabbnál agilisabb, akinek munkaképességét külön kellene megírni, hogy aztán taníthassák az iskolában. Az iparosság halottja Beller Sándor, a híresszegedi késes, aki 79 évet élt, a régi hírlapíróvilág emléke ébred fel özv. Endrényi Imréné halálában. A hónap legnevezetesebb halottja azonban, akárcsak a városé és közvetve szélesebb köröké, Somogyi Szilveszter polgármester, akit hosszú betegségétől ment meg a halál. Város-szeretete, alkotási kedve feledhetetlen marad örökké, akárcsak az, hogy a legsúlyosabb, a legkritikusabb nehéz időkben állt Szeged élén, folytatva azt a szívós, tervszerű munkát, amely hozzá hasonlón nagy elődjét a városépítőket, tette feledhetetlenné. Igaza volt azoknak, akik nagy munkatársának, Klebelsberg Kunónak, halálakor az ő életét is féltették. A kultuszminiszter elvesztett senki sem vette annyira a szívére, mint Somogyi Szilveszter, aki nemcsak a személyes jóbarátot siratta benne, hanem Szeged fanatikus jóbarátját is. A hónap halottja Nagel Manó ny. ezredes, vitéz Benczedy Lajos rendőrfelügyelő, aki a harc-téren szerzett sérülése folytán meghalt, Devich István ny. sőtárnok és Schulz Gusztáv, Szeged régi kereskedelmi világának egyik legtisztelendőbb, örökké derűs tagja.

### JUNIUS

már a nyarat jelenti, ha nincs járvány, ez a hónap követeli a legkevesebb áldozatot. Nevezetesebb halottjai között találjuk Messinger József ny. máv. főfelügyelőt és Rózsa Károly 33 éves gépészmérnököt, akit tragikus módon akkor ér a halál, mikor sulyos operáció után, már felgyógyulva, akar hazamenni a kórházból.